

10 Ik ben de Opstanding en het Leven

De achtergrond waartegen de Heere deze uitspraak doet, is een hele andere dan de voorgaande. Het is de inktzwarte achtergrond van de dood. Een geliefde vriend van de Heere is gestorven en in deze sombere situatie spreekt de Heere de wonderlijke woorden:

'Ik ben de Opstanding en het Leven' (Joh.11:24).

Een ziekte niet tot de dood

De directe aanleiding tot deze woorden is Lazarus. Hij is ernstig ziek en zijn bezorgde zusters sturen alvast een bode naar de Heere om dit te vertellen:

'Heere, zie, hij die U liefhebt is ziek.' (Joh. 11:3).

De wijze waarop de Heere reageert, is voor ons toch wat onbegrijpelijk. Want de Heere zegt:

'Deze ziekte is niet tot de dood, maar is er met het oog op de heerlijkheid van God, opdat de Zoon van God erdoor verheerlijkt wordt.' (Joh. 11:4).

En uit het vervolg lijken we toch het tegendeel te moeten concluderen, want de ziekte is wél tot de dood. En dat wordt ook een paar dagen later door de Heere Zelf bevestigd:

'Lazarus is gestorven.' (Joh. 11:14).

De Heere Jezus sprak deze woorden uit vers 4 niet zomaar. En ook niet om Martha en Maria valse hoop te bieden. Wat Hij zei, dat meende Hij. Bovendien hield Hij te veel van hen om ze aan het lijntje te houden. Martha noemt Lazarus: 'hem, die U liefhebt'. En vers 5 verklaart nogmaals dat de Heere Jezus Martha, Maria en Lazarus liefheeft. En toen Hij het verdriet zag van Maria en van anderen die Lazarus nabij waren, werd Hij diep bewogen en weende Hij (Joh. 11:32-33). Hier lijkt een ernstige tegenstrijdigheid in de uitspraken van de woorden van Christus. 'Deze ziekte is niet tot de dood' en 'Lazarus is gestorven'. Hoe valt dit met elkaar te rijmen?

De discipelen

Voor de discipelen, die inmiddels toch aardig moesten weten met Wie zij het land doortrokken, was het hele gebeuren ook een raadsel. Als Hij na twee dagen besluit om naar Bethanië in Judea

te trekken, proberen zij Hem daar in eerste instantie vanaf te brengen. Ten eerste herinneren ze Hem eraan dat ze daar hebben geprobeerd om Hem te stenigen.

‘U gaat regelrecht Uw dood tegemoet.’ (Joh. 11:8).

De Heere maakt dan duidelijk dat Lazarus slaapt en dat Hij hem uit de slaap wil opwekken (Joh. 11:11). Voor de discipelen was dit reden te meer om zich niet in gevaar te begeven. Slaap is goed voor een zieke. Laat hem lekker slapen, dan wordt hij beter. Natuurlijk hadden zij de woorden over Lazarus’ slaap verkeerd begrepen en dan legt de Heere hen uit dat Lazarus is gestorven. En nu hadden ze het toch moeten weten; hier gaat iets groots gebeuren. De Heere gaat Lazarus niet uit de slaap, maar uit de slaap van de dood opwekken. Maar nog dringt het niet tot hen door.

Dat wordt duidelijk verwoord door Thomas:

‘Laten ook wij gaan om met Hem te sterven.’ (Joh. 11:16).

Het is toch wonderlijk hoe doof we soms kunnen zijn voor de woorden van de Heere en hoe vol ongeloof we in het leven kunnen staan. De Heere zegt dat Hij blij is voor hen, dat Hij daar niet eerder was, opdat ze zouden geloven. De Heere spreekt over de opwekking van Lazarus uit de dood. En Thomas weet aan niets beters te denken dan aan hun eigen sterven! We mogen bewondering hebben voor de trouw en de moed van Thomas, maar uit zijn woorden spreekt weinig vertrouwen in de almacht van de Heere.

Martha

Bij Martha was het anders. Natuurlijk, ook zij was ten einde raad. Ook zij begint met een woord van twijfel.

‘Heere, als U hier geweest was, zou mijn broer niet gestorven zijn.’ (Joh. 11:21).

Maar zij voegt hier wel iets moois aan toe. Iets waar de vaste hoop in doorklinkt.

‘Maar ook nu weet ik dat God U alles wat U van God vraagt, geven zal.’ (Joh. 11:22).

Zij **wist** dat het allemaal goed zou zijn. En zij **wist** ook dat in dit diepe verdriet de uitkomst bij God lag. Maar Martha wist nog meer. Toen de Heere zei dat Lazarus weer zou opstaan, zei zij:

‘Ik weet dat hij zal opstaan bij de opstanding op de laatste dag.’ (Joh. 11:24).

Dit wist zij, omdat ze goed naar de prediking van de Heere had geluisterd of zij wist het vanuit de Tenach. Of wellicht allebei. Maar dat de Heere Lazarus uit de dood zou opwekken, bleef ook voor haar tot het laatste verborgen (Joh. 11:39).

Ik ben de Opstanding en het Leven

Te midden van deze rouw, dit verdriet en die onzekerheid spreekt de Heere deze woorden:

‘Ik ben de Opstanding en het Leven.’ (Joh. 11:25).

Dit licht Hij Zelf toe in de woorden die volgen. Wat de Opstanding betreft, zegt Hij:

‘Wie in Mij gelooft zal leven, ook al was hij gestorven.’ (Joh. 11:25).

En wat betreft het Leven zegt Hij:

‘en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid.’ (Joh. 11:26)

Op de vraag van de Heere of Martha dat gelooft, antwoordt zij:

‘Ja, Heere, ik geloof dat U de Christus bent, de Zoon van God, Die in de wereld komen zou.’ (Joh. 11:27).

Hij is de Zoon van God en daarom kan Hij zeggen: Ik ben de Opstanding en het Leven. De Opstanding en het Leven zijn niet alleen gebeurtenissen die in de tijd plaatsvinden, maar het zijn ook gebeurtenissen die vastliggen in een Persoon. Daarom kunnen we deze woorden ook weer als het stijlfiguur Hendiadys¹ lezen:

‘Ik ben de levende Opstanding.’

¹ Zie voetnoot 1 in hoofdstuk 5 ‘Het Brood des levens en het levende Water’. Hendiadys betekent letterlijk ‘één door twee’. Twee (of drie) zelfstandige naamwoorden worden er gebruikt om één ding aan te duiden. In Joh. 14:6 zijn Waarheid en Leven bijvoeglijk gebruikt bij Weg. In deze tekst zouden we ‘Leven’ bijvoeglijk gebruikt kunnen zien bij ‘Opstanding’. Het is een stijlfiguur, die in het Oude en Nieuwe Testament heel veel voorkomt en eigen is aan de Hebreeuwse en Griekse taal. Een stijlfiguur wordt dikwijls gebruikt om iets te benadrukken.

De beloften van vers 25 en 26 liggen vast in de Persoon, Die dood is geweest, maar nu Zelf niet meer sterft en leeft in alle eeuwigheid.

‘Wij weten toch dat Christus, nu Hij is opgewekt uit de doden, niet meer sterft. De dood heerst niet meer over Hem.’ (Rom. 6:9).

Zie ook Openbaring 1:18 en 2:8.

De Heere laat het niet bij woorden alleen. Hij zet Zijn Woord kracht bij en door een enkel machtswoord wekt Hij lazarus op uit de dood.

‘Lazarus, kom uit.’ (Joh. 11:43).

En dat is onze Heiland! Hoor je en luister je ook naar Zijn stem?